

# POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

**Typ posudku:** oponent

**Autorka práce:** Martin Hlávka

**Název práce:** Komunitní bydlení. Případová studie cohousingového projektu Bydlinká zahrádka

**Vedoucí práce:** PhDr. Jan Balon, Ph.D.

**Oponent:** doc. Jakub Grygar, Ph.D.

**Navržené hodnocení:** E

**Zdůvodnění Vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozepište podle níže uvedených kritérií.**

Jedná se o již jednou obhajovanou práci, ke které jsem se vyjadřoval v samostatném oponentském posudku. V tomto posudku se vedle komentování dílčích bodů zaměřuji především na to, jak autor naložil s připomínkami k první, neobhájené verzi této práce. Nutno předeslat, že značná část textu posudku se kryje s posudkem první verze, když autor provedl pouze dílčí úpravy textu.

*1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?*

Cíl práce autor formuluje na s. 10. Chce zjistit:

1. co obyvatelé projektu Bydlinká zahrádka přimělo k nastěhování do cohousingového typu bydlení; a
2. popsat, jak v komunitním bydlení fungují sousedské vztahy.

Práce má klasičtější strukturu. Martin Hlávka nejprve představuje klíčové pojmy komunita, komunitní bydlení a cohousing. Ve druhé části práce se již věnuje studovanému případu projektu Bydlinká zahrádka.

V Závěru autor rekapituluje hlavní východiska i teze své práce a dílčí zjištění svého výzkumu. Samotná odpověď na výzkumné otázky („Co obyvatelé projektu Bydlinká zahrádka přimělo k nastěhování do cohousingového typu bydlení?“) ani v této práci v Závěru nezazní, čtenář ji však nalezne zodpovězenou v jiných částech textu. Naopak oceňuji, že autor pracuje s interpretací jednání účastníků výzkumu (zastánců individualistického typu bydlení) a kontrastuje je se situací popsanou v literatuře ze skandinávského prostředí.

*2. Opírá se autor/ka o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty?*

Martin Hlávka pracuje s poměrně dost texty. Bez ohledu na to, zda jsou pro jeho práci relevantní či ne, se nesnaží využít jejich potenciál, když se s jejich autory nesnaží o dialog (např. ve vztahu ke své případové studii), ale pracuje pouze s „výpisky“. Patrně je tomu i proto, že s mnohými autory pracuje pouze na základě informací z jiné literatury.

Oproti první verzi pracuje autor i s prací McCamant, K., Durrett, C. 1988. *Cohousing: A contemporary approach to housing ourselves*. Berkeley, CA: Ten Speed Press. Práce je tak ukotvena i v jiné literatuře, než kterou produkují urbanisté, architekti nebo která má charakter programových dokumentů.

Není jasné, proč autor nepracuje s doporučeným článkem Ruiu, Maria Laura. 2016. The Social Capital of Cohousing Communities. *Sociology*, 50 (2), pp. 400-415.

3. *Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?*

Analyticko - interpretační práce je i nadále poměrně slabá.

Kopíruji z posudku k první verzi práce: "Vytváření dat proběhlo prostřednictvím výzkumných rozhovorů a částečně i na základě pozorování. Rozhovory byly vedeny korektně, nakolik je možno posoudit. Martinovi Hlávkově se podařilo sesbírat bezesporu zajímavý materiál. Bohužel analyticko-interpretační část práce odhaluje slabé teoretické ukotvení provedeného výzkumu, když vytvořená data autor nedokáže vztáhnout k teoretické diskusi."

4. *Jaká je kvalita argumentů, o něž autorka opírá závěry, k nimž dospěl/a?*

Teoretická část práce Martina Hlávky je opřena především o popis, nikoli o analýzu. Analytická a interpretační práce autora v druhé polovině textu, je již mnohem tvůrčí a ukazuje, že autor vystihnout podstatné momenty z provedených rozhovorů.

5. *Jsou v práci autorova/autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých?*

Ano.

6. *Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?*

Formální úprava práce je standardní, s občasnými překlepy (např. název kapitoly na s. 30). Seznam literatury není řazen podle abecedy.

7. *Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li jaké).*

8. *Náměty na diskuzi při obhajobě práce.*

Je nějak praktický rozdíl mezi sdíleným bydlením, jaké známe z kolektivních domů a cohousingem?

Dali by obyvatelé Bydlinké zahrádky přednost jinému typu organizace sociálních vztahů?

**Celkové hodnocení práce:** V přepracované práci Martin Hlávka uspokojivě reagoval na připomínky vznesené v posudku k její první verzi. I když jsou provedené změny spíše okrajové (nový text není přepracovanou verzí), je práce ve stávající podobě obhajitelná.

Do realizace autorova výzkumu výrazně zasáhla vládní opatření proti šíření SARS-CoV-2 a další nesnáze spojené s pandemií. I přes ztížené podmínky se Martinovi Hlávkoví podařilo uskutečnit terénní výzkum a vytvořit zajímavá data, která dávají nahlédnout do života osob žijících v netradičním bydlení. Práce však ani v této nové verzi neukazuje, že by autor měl širší vhled do stávajících diskusí, které se v souvislosti s cohousingem vedou ve společenských vědách. Většina textů, o které se Martin Hlávka opírá, jsou buď mimo stávající debatu diskutovaného jevu (takto především v případě pojmu komunita) nebo nenabízí kritický pohled (obecně představená diskuse cohousingu). Ve svém souhrnu je tak práce velmi slabá a navrhuji ji ohodnotit stupněm E.

Datum: 18. 6. 2021

Podpis: Jakub Grygar